

ADOMAVIČIUS KAZIMIERAS

Kaimo išradėjas-konstruktorius, liaudies menininkas **Kazimieras Adomavičius** gimė apie 1840 m. Rudikų kaime. Savo sodyboje iki XIX a. 8-ojo dešimtmečio pagamino ir įrengė arklio sukamą malūną, kelias linamynes, arklinę kuliamają, išradinėjo ir gerino kitus žemės ūkio įrankius. Vertėsi net akmenkalyste, kalė gernas ir „pastaukas“ (cokolines dalis) antkapiniams paminklams. Itin mėgo tapyti. Rudikuose kai kurių valstiečių gyvenamųjų namų kambariai buvo papuošti jo tapytais paveikslais, Salamiesčio bažnyčiai nutapė Šv. Jurgi. Apylinkės jaunuoliai pas K. Adomavičių užsakydavo kultuves, ištapytas gėlių bei paukščių motyvais, kurias dovanodavo savo merginoms. Labai nuoširdžiai dekoruodavo kraičio skrynias. Dekorui būdingi augaliniai motyvai. Prieš tapydamas, patyręs, kad savininkė dar netekėjusi, atitinkamoje skrynios vietoje sukomponuodavo rūtų vainiką, o jo viduryje įrašydavo reikiamus inicialus ir datą. Jis buvo išdekoravęs ir savo gyvenamojo namo seklyčią: kalkių skiediniu tinkuotų sienų viduryje (langų aukštyje) tarp horizontaliai nubrėžtų dviejų lygiagrečių sraigtinių linijų vaizduoti vazonai su gėlėmis. Ši tapyba išsilaikė iki namo rekonstrukcijos 1919 m. Jo ūkyje (brolio valdomame) visi darbo įrankiai buvo pagražinti gimbelėmis ir paukščiukais, o jaučių jungai ištapyti žaliais lapais ir obuoliukais. Kazimieras turėjęs ir drožinėtojo gabumą. Anot amžininkų „mokėjo net bičių korius išdrožti“. Subtiliai raižė verpstes, žmonių bei gyvulių figūras ant tošinių dėžučių. 1924–1927 m. Panevėžio ir Šiaulių muziejininkai, atvykę į Rudikus, surinko nemažai vertingų eksponatų, tarp kurių buvo ir keli liaudies raižiniai su įrašu ssame. Kaimo senukai nežinojo, kas tiems raižiniams gamino lentas, bet teigė, kad „Adomavičius atmušdavo abroždus“. Be skrynių tapymo, drožinėjimo ir kalimo, jis dar buvo ir sodininkas, savo sodyboj pirmas užveisęs tiems laikams naujovišką „šapižonkų“ (Sapieginių) kriaušių atmainą ir saldinių obelų. Jis globojo savo pusbrolių, 1863 m. sukilėlių Adomavičių, sužeistą ties Antašava. Kai šis mirė, palaidojo Rudikų kapeliuose (milžinkapyje) ir iš ten stovėjusio akmens nukalė paminklą, kurį pastatė ant sukilėlio kapo. Paminklas su įrašu „1863“ tebestovi ir šiandien. Mirė 1909 m. Rudikų kaime.